
		УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ						
		Медицински факултет						
		Студијски програм: стоматологија						
		Интегрисане академске студије		I година студија				
Пун назив предмета		АНАТОМИЈА						
Катедра		Катедра за претклиничке предмете, Медицински факултет Фоча						
Шифра предмета			Статус предмета		Семестар		ECTS	
СТ-04-1-001-1; СТ-04-1-001-2			обавезан		I, II		15	
Наставник/ -ци		проф. др Милан Милисављевић, редовни професор; проф. др Здравко Витошевић, редовни професор						
Сарадник/ -ци		мр сц. др Радмила Балабан-Ђуревић, виши асистент; др Вања Пљеваљчић, асистент; др Марија Дракул, асистент						
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)			Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)			Коефицијент студентског оптерећења S_o^1		
П	В	СП	П	В	СП	S _o		
3	3	0	3*15*1,5	3*15*1,5	0*15*1,5	1,5		
3	3	0	3*15*1,5	3*15*1,5	0*15*1,5	1,5		
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 3*15+3*15+0*15 = 90 3*15+3*15+0*15 = 90			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 3*15*1,5+3*15*1,5+0*15*1,5 = 135 3*15*1,5+3*15*1,5+0*15*1,5 = 135					
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 180 + 270 = 450 сати								
Исходи учења		1. савладавањем овог предмета студент ће моћи да: стекне знања о морфологији органа 2. савладавањем овог предмета студент ће моћи да: стекне знања о системима људског тела 3. савладавањем овог предмета студент ће бити оспособљен да овлада вештинама идентификације структура људског тела 4. савладавањем овог предмета студент ће бити оспособљен да овлада идентификацијом положаја и међусобних односа структура људског тела						
Условљеност		нема условљености да би се предмет слушао, да би се предмет полагао обавезно је присуство вежбама и предавањима						
Наставне методе		предавања, лабораторијске вежбе, семинарски рад, студије случаја						
Садржај предмета по седмицама		Предавања 1. Увод у анатомију. Општа остеологија. Остеологија горњих екстремитета (кости раменог појаса, кости надлакти, кости подлакти и шаке). Кости грудног коша 2. Кости доњих екстремитета (кости карличног појаса, кости надкољенице, подкољенице, стопала). Кости кичменог стуба 3. Општа миологија. Рука: мишићи руке, топографска подјела горњег екстремитета. Артерије, вене, живци руке (рамени живчани сплет) 4. Нога: мишићи ноге, топографски предјели доњег екстремитета. Артерије, вене и живци ноге (слабински и крсни живчани сплет) 5. Грудни кош (зидови, мишићи крвни судови и живци). <i>Mediastinum</i> : границе подјела и садржај. Грудна дупља-подјела. Плућа (морфологија, грађа, крвни судови и живци). Плућна марамица (дијелови и шпагови). <i>Trachea</i> . 6. Срце: спољашња и унутрашња морфологија, крвни судови, проводни систем срца. Срчана кеса. Задњи медијастинум. Једњак. Систем <i>venae azygos</i> . Лимфни судови и лимфни чворови (<i>ductus thoracicus</i>). Грудни дио симпатичког стабла. <i>N. vagus</i> (грудни дио). Трбух: предњи и задњи трбушни зид (мишићи апонеурозне творевине, слабе тачке предњег бочног трбушног зида, крвни судови и нерви). 7. Трбушна дупља-подјела. <i>Peritoneum</i> (подјела, шпагови). Органи надмезоколичног спрата; јетра (положај, спољашњи изглед, односи, крвни судови и нерви). Жучна кеса и жучни канали. Гуштерача (положај, спољашњи изглед, топографски односи, васкуларизација и инервација). Слезина (положај, спољашњи изглед, топографски односи, васкуларизација и инервација) 8. Органи надмезоколичног спрата-желудац (положај, спољашњи изглед, односи, васкуларизација и инервација). Дванаестопалачно цријево (положај, спољашњи изглед, топографски односи, васкуларизација и инервација). Трбушни органи подмезоколичног спрата. Танко цријево (положај, спољашњи изглед, топографски односи, васкуларизација и инервација). Дебело цријево (положај,						

¹Коефицијент студентског оптерећења S_o се рачуна на следећи начин:

а) за студијске програме који не иду на лиценцирање: $S_o = (\text{укупно оптерећење у семестру за све предмете } 900 \text{ h} - \text{укупно наставно оптерећење П+В у семестру за све предмете } \text{h}) / \text{укупно наставно оптерећење П+В у семестру за све предмете } \text{h} = \text{.}$ Погледати садржај обрасца и објашњење.

б) за студијске програме који иду на лиценцирање потребно је користити садржај обрасца и објашњење.

спољашњи изглед, топографски односи, васкуларизација и инервација)
 9. Органи и садржај ретроперитонеалног простора: ретроперитонеални простор-зидови и садржај. Бубрези (положај, спољашњи изглед, топографски односи, васкуларизација и инервација). Мокраћоводи (топографија, спољашњи изглед). Надбубрежна жлијезда. Трбушна аорта (топографски односи, бочне и звршне гране). Доња шупља вена, почетне гране, топографски односи и притоке. Живци трбуха (целијачни сплет). Карлица-зидови карлице, карлична дупља. Подјела карличне дупље
 10. Мушки полни органи. Мокраћна бешика, ректум, анални канал (спољашњи изглед, топографија, крвни судови, нерви)
 11. Женски полни органи. Крвни судови и нерви карлице
 12. Кости неурокранијума: *Os frontale, os parietale. Os occipitale, os ethmoidale*
 13. *Os sphenoidale. Os temporale* (морфологија и грађа)
 14. Кости лица: *maxilla, mandibula* (морфологија и грађа)
 15. Ситне кости лица (*os palatinum, os zygomaticum, os lacrimale, os nasale, concha nasalis inferior, vomer*). Кости главе у цјелини. Краниофацијалне дупље (*cavitas cranii, orbita, cavitas nasi, cavitas oris, fossa temporalis, fossa infratemporalis, fossa pretygopalatina*)
 16. Зглобови главе и врата (непокретни и покретни). Доњевилични зглоб. Зглобови главе са вратом и зглобови врата (*art. atlantooccipitalis, art. atlantoaxialis*). Мишићи главе. Поткожни–мимични мишићи. Дубоки-мастикаторни мишићи (припоји, инервација, функција). *Regio cervicis anterior, v. jugularis anterior. Regio sternocleidomastioidea, platysma, m. sternocleidomastoideus, v. jugularis externa. Mm. suprahyoidei, mm. infrahyoidei*
 17. *Trigonum cervicis laterale. Plexus cervicalis* (формирање и подручја инервације). *A. subclavia* (топографски односи и гране), *v. subclavia* (топографски односи и притоке). *Formen scalenorum anterius* (границе и садржај), *foramen scalenorum posterius* (границе и садржај). *Vasa lymphatica et nodi lymphoidei*
 18. *A. carotis communis, a. carotis interna et externa*. Вене главе и врата (*v. jugularis interna, v. jugularis externa*).
 19. Живци главе и врата. *Nn. spinales* (формирање и топографска подјела). *Nn. olfactorii. N. opticus. N. oculomotoriu, N. trochlearis, N. abducens*
 20. *N. trigeminus (n. ophthalmicus, n. maxillaris et n. mandibularis)*. Топографски односи и подручја инервације
 21. *N. facialis. N. vestibulocochlearis. N. glosopharyngeus* (пут, односи, гране и подручја инервације)
 22. *N. vagus. N. accessorius. N. hypoglossus* (пут, односи, гране и подручје инервације). Аутономни нервни систем (симпатикус и парасимпатикус)
 23. Усна дупља, подјела, границе, зидови. Предворје усне дупље (усне, образи, десни, зуби). Права усна дупља (тврдо непце, меко непце, подјезични преддио, језик)
 24. Пљувачне жлијезде: велике и мале пљувачне жлијезде (подјела, морфологија, изводни канали, жлијездане ложе). Нос и параназални синуси. Анатомска подјела носа (носна дупља). Параназалне шупљине (вилични синус, чеони синус, сфеноидални синус)
 25. Ждријело и бочно-ждријелни простор. Ждријело (положај, границе, зидови, односи, ждријелна дупља. *Laterofaringealni i retrofaringealni prostor* (зидови и садржај). Гркљан (опис, границе, топографски односи, грађа, гркљанска дупља, инервација, васкуларизација)
 26. Чуло вида-око. Анатомска подјела. Очна јабучица: омотачи ока (спољашњи, средњи, унутрашњи) и садржај ока (очне коморе, сочиво, стакласто тијело). Помоћни органи ока: мишићи покретачи ока, фасције очне дупље, заштитни апарат ока и сузни апарат
 27. Чуло слуха: анатомска подјела уха. Спољашње ухо, ушна шкољка, спољашњи ушни канал, бубна опна. Средње ухо (бубна дупља, слушне кошчице, зглобови и мишићи, Еустахијева слушна труба, мастоидна пећина). Унутрашње ухо (коштани лабиринт, опнасти лабиринт). *N. vestibulocochlearis*
 28. Општа неурологија. *Medulla spinalis*. Формирање спиналног живца. *Medulla oblongata* (границе, спољни изглед грађа). *Pons* (морфологија и грађа). *Cerebellum* (морфологија, грађа и функционална подјела). *Ventriculus quartus* (зидови, комуникације). *Mesencephalon* (границе, спољашњи изглед, грађа, функција)
 29. *Diencephalon*-подјела: *thalamus, hypothalamus, epithalamus, metathalamus, subthalamus* (грађа, функција). *Ventriculus tertius* (зидови и комуникације). *Telencephalon*–спољашњи изглед, грађа, функционална подјела коре теленцефалона. Базалне ганглије
 30. Путеви (моторни, сензорни и сензорички). Овојнице мозга (*dura mater, arachnoidea, pia mater*). Крвни судови: артеријски крвни судови, венски крвни судови. Синуси тврде можданице.

Вјежбе

1. Кости горњег екстремитета. Кости грудног коша
2. Кости доњег екстремитета. Кости кичменог стуба
3. Горњи екстремитет (мишићи, крвни судови, топографски предјели, живци)

<p>4. Доњи екстремитет-мишићи, крвни судови, живци, топографски предјели</p> <p>5. Грудни кош (зидови, мишићи, крвни судови, живци, грудна дупља). Плућа и плућна марамица</p> <p>6. Срце, спољашња и унутрашња морфологија. Срчана кеса. Задњи медијастинум. Трбух (зидови, мишићи, апонеурозне творевине, слабе тачке, трбушна дупља, подјела)</p> <p>7. Јетра. Гуштерача, слезина</p> <p>8. Желудац, танко и дебело цријево</p> <p>9. Ретроперитонеални простор-садржај, органи, крвни судови и живци. Бубрег</p> <p>10. Мушки полни органи. Мокраћна бешика</p> <p>11. Женски полни органи. Ректум</p> <p>12. <i>Os frontale, os parietale, os occipitale et os ethmoidale</i></p> <p>13. <i>Os sphenoidale, os temporale</i></p> <p>14. <i>Mandibula, maxilla</i></p> <p>15. Остале кости лица (<i>os palatinum, os zygomaticum, os lacrimale, os nasale, concha nasalis inferior, vomer</i>). Краниофацијалне дупље (<i>cavitas cranii, orbita, cavitas nasi, cavitas oris, fossa temporalis, fossa infratemporalis, fossa pterygopalatina</i>)</p> <p>16. Зглобови главе и врата, зглобна чахура, лигаменти, функција и механика покрета. Мишићи главе. Топографски предјели врата. <i>Regio cervicis anterior, v. jugularis anterior. Regio sternocleidomastoidea, platysma, m. sternocleidomastoideus, v. jugularis externa. Mm suprahyoidei, mm. infrahyoidei</i></p> <p>17. <i>Trigonum cervicis laterale. Plexus cervicalis</i> (формирање и подручја инервације). <i>A. subclavia</i> (топографски односи и бочне гране), <i>v. subclavia</i> (топографски односи и бочне притоке). <i>Formen scalenorum anterius</i> (границе и садржај), <i>foramen scalenorum posterius</i> (границе и садржај). <i>Vasa lymphatica et nodi lymphoidei</i></p> <p>18. <i>Trigonum caroticum. A. carotis communis, a. carotis interna. A. carotis externa</i> (топографија). <i>N. vagus. V. jugularis interna. Pars cervicalis trunci sympathici</i></p> <p>19. Орбита (садржај). <i>Regio cervicalis posterior, regio nuchalis, trigonum suboccipitale</i>, мишићи, <i>a. cervicalis profunda, a. vertebralis, rr. posteriores nervorum cervicalium</i></p> <p>20. <i>Regio faciei</i>, мимична мускулатура (функција и инервација). <i>A. et v. facialis</i> и њихове анастомозе са гранама <i>a. et v. ophtalmicae. Regio oralis. Regio infraorbitalis. Regio orbitalis. Reg. frontalis. Reg. auricularis posterior. Reg. occipitalis</i></p> <p>21. <i>Regio parotideomasseterica; gl. parotidea, n. facialis</i>, завршне гране <i>a. carotis extrenae (a. temporalis superficialis, a. maxillaris)</i>, гране <i>n. mandibularis. Regio temporalis et reg. retromandibularis</i>. Пљувачне жлијезде, изводни канали</p> <p>22. <i>Regio submandibularis</i> (однос артерије и вене фацијалис са субмандибуларном жлијездом). <i>N. hypoglossus. Regio sublingualis. N. lingualis. Ganglion submandibulare</i>.</p> <p>23. <i>Cavitas oris</i></p> <p>24. Пљувачне жлијезде. Нос и параназални синуси</p> <p>25. <i>Pharynx. Spatium lateropharyngeum et retropharyngeum. Plexus pharyngeus. Truncus sympathicus. N. glossopharyngeus. Larynx. N. vagus</i></p> <p>26. Око - <i>bulbus oculi. N. opticus, n. oculomotorius, n. trochlearis, n. abducens</i>. Помоћни органи ока.</p> <p>27. Ухо – спољашње и средње. Ухо – унутрашње ухо и <i>n. vestibulocochlearis</i></p> <p>28. <i>Medulla spinalis i medulla oblongata. Pons i cerebellum. Ventriculus quartus</i> (зидови и комуникације). <i>Mesencephalon</i> (границе, спољашњи изглед, грађа функција)</p> <p>29. <i>Diencephalon. Telencephalon</i></p> <p>30. Пuteви ЦНС. Овојнице мозга и крвни судови мозга.</p>			
Обавезна литература			
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)
Милисављевић М., Витошевић З., Балабан Р., Пљеваљчић В., Дракул М	Анатомија човјека. Дата статус, Београд	2019.	
Ђурић М., Милисављевић М. и сарадници	Анатомија главе и врата. Медицински факултет, Београд	2020.	
Маринковић С, Милисављевић М.	Неуроанатомија. Типографик Плус, Београд	2001.	
Допунска литература			
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)
Милисављевић М. и сарадници	Атлас дисекције човека. Датастатус, Београд	2011.	
Обавезе, облици провјере знања	Врста евалуације рада студента	Бодови	Проценат
	Предиспитне обавезе		

и оцјењивање	присуство предавањима/ вјежбама	10	10%
	семинарски рад	10	10%
	3 колоквијума	30	30%
	Завршни испит		
	практични	10	10%
	усмени	40	40%
	УКУПНО	100	100 %
Датум овјере	03.11.2016.год; 15.09.2020. год		